

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Retorik och argumentation i litteraturen

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Denna lektion syftar till att undersöka hur litterära verk använder retoriska strategier, stilfigurer och argumentationstekniker för att påverka och övertyga sin publik. Eleven ska analysera hur dessa tekniker kan förstärka textens budskap och hur de kan tillämpas i olika kontexter.

Kunskapskrav

Eleven kan analysera och diskutera retoriska och stilistiska medel i litterära texter och beskriva deras verkan i skildringen av teman och karaktärer. Eleven kan ge exempel på hur argumentation används för att förmedla idéer och attityder.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till retorik i litteratur (10 min)

- Diskutera vad retorik är och dess betydelse i litteratur och tal. Definiera begreppen ethos, pathos och logos.
- Fråga eleverna om exempel på kända tal eller litterära verk där de kan se retoriska tekniker i bruk.

Analys av retoriska strategier (15 min)

- Presentera exempel på litterära verk eller essäer där retoriska medel används. Läs korta avsnitt och identifiera retoriska figurer (t.ex. metaforer, upprepningar, anaforer).
- Diskutera hur dessa medel framhäver författarens budskap och skapar känslomässiga kopplingar.

Gruppdiskussion om argumentation (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och låt dem analysera ett specifikt litterärt verk eller argumenterande text. Be dem identifiera retoriska strategier och

diskutera deras effektivitet.

- Låt varje grupp redovisa sina tankar och slutsatser för klassen.

Reflektion över retorikens påverkan (5 min)

- Samla gruppernas observationer och diskutera hur retorik kan påverka läsarens eller publikens uppfattningar och känslor.
- Prata om hur kunskap om retoriska strategier kan förbättra deras eget skrivande och argumentation.

Sammanfattning och avslutning (5 min)

- Avsluta lektionen med att sammanfatta viktiga insikter och förbered dem för en skrivuppgift relaterad till retorik och argumentation.

Aktivitet

Eleverna ska skriva en analys (250-300 ord) där de identifierar och analyserar en retorisk strategi i en text de studerat. De ska beskriva hur denna strategi förstärker textens budskap och vilka känslor den väcker hos läsaren.

Beräknad tidsåtgång: 15 minuter

Exit-ticket

- Vad är retorik och varför är det viktigt i litteratur?
 - Retorik handlar om konsten att övertyga och påverka genom språk, vilket är centralt för att förmedla budskap effektivt.
- Ge exempel på de tre retoriska medlen: ethos, pathos och logos.
 - Ethos handlar om trovärdighet, pathos om känslor, och logos om logik och förnuft.
- Hur kan retoriska tekniker påverka oss som läsare?
 - Retorik kan väcka känslor och övertyga oss om att acceptera argument.
- Vad är en stilfigur och ge exempel.
 - En stilfigur är en medveten språklig anordning som förstärker budskapet, såsom alliteration eller metafor.
- Hur kan vi använda retoriska strategier i vårt eget skrivande?
 - Genom att medvetet använda ethos, pathos och logos kan vi göra våra argument mer övertygande och skapa starkare kopplingar till läsaren.

Hemläxa

Skriv en längre analys (400-500 ord) av en text där du fokuserar på de retoriska och argumenterande tekniker som används. Diskutera hur dessa tekniker påverkar textens budskap och resonera kring dess syfte.

Fördjupningsuppgift

Eleverna kan analysera en känd tal eller essä där retoriska tekniker används. De ska skriva en essä (600-800 ord) där de reflekterar över talets påverkan samt diskutera hur retoriken används för att nå en specifik publik eller ett specifikt mål.

Förslag för nästa lektion

Tema: Litteratur och kritisk analys

Den kommande lektionen kan fokusera på hur litteratur kan kritiskt granska och utmana normer, traditioner och idéer. Eleverna får möjlighet att analysera hur litterära verk reflekterar sociala liggningar och utmanar rådande föreställningar, vilket ger dem en djupare förståelse för litteraturens roll i samhället.

Förberedelser

- Välj och förbered litterära verk för analys av retoriska tekniker.
- Skapa diskussionsfrågor som kopplar till retorisk och argumentation.
- Förbered material för den skriftliga uppgiften som eleverna ska göra.

Tags: [Lektion](#)